

Cavid Baysun

1964

Cavid Bey'e yazdığım mektubun

Örneği

Kıymetli Hocam,

Son ziyaretimde size anlatamadığım hususları, gösterdiğiniz yakın alakadan cesaret alarak mektupla bildirmeyi uygun buldum.

Hocam, şimdi benim iki büyük üzüntüm var. Bunlar büyük olmasaydı ve halledebileceğim gibi olsalardı sizi rahatsız etmeyeceğimi tahmin buyurursunuz. Birinci üzüntüm, çalışma imkânlarımın bulunmaması; İkincisi de oğlum İstanbul'da okuduğundan iki taraflı masrafın bana çok ağır gelmesidir.

Biliyorsunuz ne halen işgal ettiğim Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü asistanlığı doçentliğini vermekte olan bir üniversite asistanı olduğum halde kanun beni Enstitünün kütüphanesinde saat 9-12, 13,30-17 arası kütüphane için çalışmak zorunda bırakıyor. Hatta yaz tatilini dahi memurlar gibi, bir ay yaptırıyorlar. Bu yüzden yeniden hazırlamaya mecbur olduğum başka bir doçentlik tezi için araştırmalar yapmam hemen hemen imkânsız hale gelmiş bulunuyor.

Beni İstanbul'a nakle zorlayan ikinci mühim bir sebep de oğlumun İstanbul'da güzel sanatlarda büyük bir başarı ile okumakta olmasıdır. Bu sebeple iki taraflı masraf beni çok sıkıntıya düşürdü. Hatta bundan dolayı, bunca yıllardır çektiğim emekleri feda ederek alelade bir memuriyetle İstanbul'a gelmek istedim. Fakat siz kıymetli hocama danışmadan ve son müracaatımı yapmadan buna karar veremedim.

1936'dan beri 380 kadar harita yaptım. Bu arada doktora ve doçentlik tezleri ve imtihanları hazırladım. Yazdığım makalelerden de 9'unu yayınladım. Haritalardan 200'e yakın miktarı Türk Tarih Kurumu yayınlarında çıktı. Bulabildiğim zamanı, kemâl-i sâfiyet ve samimiyetle memleketin kültün alanındaki ihtiyaçlarını dikkate alarak fedakârlık yaptığım için, doçentliğimi de isteyerek geri bırakmışım. Şimdi de hocalarımdan fedakârlık ve yardım ellerini uzatmalarını bekliyorum. Bunu yapmakla fedakâr ve vefakâr bir aileyi imkânsız hale getiren geçim zorluğundan kurtaracak, bu sayede İstanbul'da toplanmasına sebep olmuş olacaksınız. Bu meyanda tezimin hazırlanmasında da büyük bir yardıma mazhar olmuş olacağım. Bundan başka, genel olarak çalışmalarımı da İstanbul'a nakletmek zamanı gelmiş bulunuyor.

İstanbul'un Fethi Albümü (23 paftaya) ya Türkiye'nin Tarihi Atlası (21 Harita); ve Büyük Tarih Atlası (45-77 Harita) gibi eserler de hemen hemen ikmâl edilmiş kontrolü ve tamamlanması için binlerce kitap getirmiş toplamışımdır. Bunları İstanbul'da aramak, bulmak mümkün olacaktır. Aynı zamanda materyal ihtiyacımı tamamlamış olacağım.

Benim canım hocam! Velhasıl size hangi bir derdimi arz edeyim. Eyer yeni asistanınız olarak alırsanız, size yalnız ben değil, bütün ailem minnettar kalacaktır. Zira bu gelişimde oğlumu çok zayıflamış ve bakımsız bulduk. Ayrılık ve yalnızlık onun sıhhatini tehdit ettiği için hiç huzur ve rahatımız kalmadı. Şimdi 60 yıllık kadromdan 90 lira asli maaş almaktayım. En kısa zamanda müspet veya menfi bir cevap lütfetmenizi şükranlarımla istirham ederim.

Gelen cevap örneği

11 Ekim 1964 (Aralık olacak)

Hüseyin Dağtekin Bey'e

Azizim,

Aralık 1964 tarihli mektubunuzu aldım. Vaziyetinizi üzüntü ile karşılamamak elde değil. Sizi her bakımdan haklı gördüğüm halde müessir bir tedbir düşünemediğim için üzüntüm artıyor.

Sizin gibi yetişmiş bir arkadaşla teşrik-i mesai etmek hakiki bir bahtiyarlık olurdu. Ne yapayım ki bu yolda her hangi bir teşebbüse geçmek mümkün görünmüyor. Asistan alırken kürsümüzün havasında çalışmaya alışmış olanları tercih ediyoruz. Henüz öğrenci durumunda olup meşgul olacağı konuları bile bizimle birlikte tayin eden elemanlarla her bakımdan yetişkin değerlere aynı ölçüyü tatbik etmek bilmem ne dereceye kadar doğru olur. Durumu açıkça belirtiyor ve fikrimi oyalayıcı sözlerden uzak olarak ifade ediyorum. Teessürümü tekrarlar, saygılarımı sunarım

Cavid Baysun